

EUROPEES PARLEMENT

1999

2004

Zittingsdocument

DEFINITIEVE VERSIE
A5-0153/2001

27 april 2001

*

VERSLAG

over het initiatief van de Portugese Republiek, de Franse Republiek, het Koninkrijk Zweden en het Koninkrijk België met het oog op de aanneming van het besluit van de Raad betreffende de oprichting van Eurojust ter versterking van de bestrijding van ernstige vormen van georganiseerde criminaliteit (10357/2000 – C5-0396/2000 – 2000/0817(CNS))
en over het initiatief van de Bondsrepubliek Duitsland met het oog op de aanneming van een besluit van de Raad betreffende de oprichting van een Eurojust-team (8938/2000 – C5-0343/2000 – 2000/0808(CNS))

Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken

Rapporteur: Evelyne Gebhardt

Verklaring van de gebruikte tekens

- * Raadplegingsprocedure
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen
- **I Samenwerkingsprocedure (eerste lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen
- **II Samenwerkingsprocedure (tweede lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van het gemeenschappelijk standpunt
Meerderheid van de leden van het Parlement voor de verwerping of amendering van het gemeenschappelijk standpunt
- *** Instemming
Meerderheid van de leden van het Parlement, behalve in de in de artikelen 105, 107, 161 en 300 van het EG-Verdrag en in artikel 7 van het EU-Verdrag bedoelde gevallen
- ***I Medebeslissingsprocedure (eerste lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen
- ***II Medebeslissingsprocedure (tweede lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van het gemeenschappelijk standpunt
Meerderheid van de leden van het Parlement voor de verwerping of amendering van het gemeenschappelijk standpunt
- ***III Medebeslissingsprocedure (derde lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van de gemeenschappelijke ontwerp tekst

(De aangeduide procedure is gebaseerd op de door de Commissie voorgestelde rechtsgrondslag.)

Amendementen op wetsteksten

Door het Parlement aangebrachte wijzigingen worden in vet cursief aangegeven. De markering in mager cursief is een aanwijzing voor de technische diensten en betreft passages in de wetstekst waarvoor een correctie wordt voorgesteld (bijvoorbeeld aperte fouten of weglatingen in een taalversie). Dergelijke correcties moeten worden goedgekeurd door de betrokken technische diensten.

INHOUD

	Blz.
PROCEDUREVERLOOP	4
WETGEVINGSVOORSTEL	6
ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE	23
TOELICHTING	24

PROCEDUREVERLOOP

Bij schrijven van 28 januari 2000 verzocht de Raad, overeenkomstig artikel 39, lid 1 van het EG-Verdrag, het Parlement om advies inzake het initiatief van de Bondsrepubliek Duitsland met het oog op de aanneming van een besluit van de Raad betreffende de oprichting van een Eurojust-team (8938/2000 – 2000/0808(CNS)).

Op 3 juli 2000 gaf de Voorzitter van het Parlement kennis van de verwijzing van dit initiatief naar de Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken als commissie ten principale (C5-0343/2000).

Bij schrijven van 27 juli 2000 verzocht de Raad, overeenkomstig artikel 39, lid 1 van het EG-Verdrag, het Parlement om advies inzake het initiatief van de Portugese Republiek, de Franse Republiek, het Koninkrijk Zweden en het Koninkrijk België met het oog op de aanneming van het besluit van de Raad betreffende de oprichting van Eurojust ter versterking van de bestrijding van ernstige vormen van georganiseerde criminaliteit (10357/2000 – 2000/0817(CNS)).

De algemene verwijzing naar artikel 29 van het EU-Verdrag in het advies van de Commissie juridische zaken en interne markt van 18 oktober 2000 (verslag-Gebhardt, A5-0317/2000, aangenomen door het Parlement op 14 november 2000) inzake het initiatief van de Republiek Portugal, de Franse Republiek, het Koninkrijk Zweden en het Koninkrijk België met het oog op de aanneming van het besluit van de Raad tot oprichting van een voorlopig justitieel samenwerkingsteam is bij analogie ook van toepassing op het hier behandelde besluit.

Op 4 september 2000 gaf de Voorzitter van het Parlement kennis van de verwijzing van dit initiatief naar de Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken als commissie ten principale (C5-0396/2000).

Bij schrijven van 20 februari 2000 deed de Raad het Europees Parlement ter informatie een aantal andere documenten toekomen met betrekking tot het ontwerpbesluit van de Raad tot oprichting van de eenheid Eurojust (14052/2000 – 14900/2000 – 5552/2001 – 2000/0808(CNS)).

Op 15 maart 2001 gaf de Voorzitter van het Parlement kennis van de verwijzing van deze documenten naar de Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken als commissie ten principale (C5-0113/2001).

De Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken benoemde op haar vergadering van 29 augustus 2000 Evelyne Gebhardt tot rapporteur.

De commissie behandelde het initiatief van de Portugese Republiek, de Franse Republiek, het Koninkrijk Zweden en het Koninkrijk België alsmede dat van de Bondsrepubliek Duitsland samen met de andere documenten en het ontwerpverslag op haar vergaderingen van 23 januari, 10 april en 25 april 2001; bij die gelegenheid besloot zij het voorstel van de vier voorzitterschappen als basistekst te nemen en het Parlement aan te bevelen deze tekst te amenderen.

Op laatstgenoemde vergadering hechtte zij met 24 stemmen voor en 4 tegen bij 2 onthoudingen haar goedkeuring aan de ontwerp-wetgevingsresolutie.

Bij de stemming waren aanwezig: Graham R. Watson (voorzitter), Robert J.E. Evans en Bernd Posselt (ondervoorzitters), Evelyne Gebhardt (rapporteur), Niall Andrews, Mary Elizabeth Banotti, Michael Cashman, Ozan Ceyhun, Carlos Coelho, Thierry Cornillet, Gérard M.J. Deprez, Giuseppe Di Lello Finuoli, Ewa Hedkvist Petersen (verving Adeline Hazan overeenkomstig artikel 153, lid 2 van het Reglement), Jorge Salvador Hernández Mollar, Sylvia-Yvonne Kaufmann (verving Pernille Frahm), Margot Keßler, Timothy Kirkhope, Eva Klamt, Alain Krivine (verving Fodé Sylla), Baroness Sarah Ludford, Hanja Maij-Weggen (verving Daniel J. Hannan overeenkomstig artikel 153, lid 2 van het Reglement), Elena Ornella Paciotti, Giovanni Pittella (verving Gianni Vattimo overeenkomstig artikel 153, lid 2 van het Reglement), Martine Roure (verving Joke Swiebel), Patsy Sörensen, Sérgio Sousa Pinto, Anna Terrón i Cusí, Maurizio Turco (verving Frank Vanhecke), Christian Ulrik von Boetticher en Jan-Kees Wiebenga.

Het verslag werd ingediend op 27 april 2001.

De termijn voor de indiening van amendementen wordt bekendgemaakt in de ontwerpagenda voor de vergaderperiode waarin het verslag wordt behandeld.

WETGEVINGSVOORSTEL

Initiatief van de Portugese Republiek, de Franse Republiek, het Koninkrijk Zweden en het Koninkrijk België met het oog op de aanneming van het besluit van de Raad betreffende de oprichting van Eurojust ter versterking van de bestrijding van ernstige vormen van georganiseerde criminaliteit (10357/2000 – C5-0396/2000 – 2000/0817(CNS))

Dit voorstel wordt als volgt gewijzigd:

Initiatief van de Portugese Republiek, de Franse Republiek, het Koninkrijk Zweden en het Koninkrijk België met het oog op de aanneming van het besluit van de Raad betreffende de oprichting van Eurojust ter versterking van de bestrijding van ernstige vormen van georganiseerde criminaliteit¹

Amendementen van het Parlement

Amendement 1 Visum1

gelet op titel VI van het Verdrag betreffende de Europese Unie, en met name op artikel 31 en *artikel* 34, lid 2, onder c),

gelet op titel VI van het Verdrag betreffende de Europese Unie, met name op *de artikelen 29*, 31 en 34, lid 2, onder c),

Motivering

Dit amendementen is bedoeld om de tekst gelijk te trekken met die van amendement 1, zoals door het EP goedgekeurd bij de stemming over het ontwerpbesluit van de Raad tot oprichting van het voorlopige Eurojust-team (A5-0317/2000 van 14.11.2000). In overweging 1 van het oprichtingsbesluit wordt namelijk eveneens gewag gemaakt van artikel 29 EU-Verdrag.

Amendement 2 Overweging 3

(3) Om de justitiële samenwerking tussen de lidstaten effectief te verbeteren, moeten op het niveau van de Unie onverwijld structurele maatregelen worden genomen ter vergemakkelijking van *de* coördinatie van de opsporings- en vervolgingsactiviteiten die het grondgebied van verscheidene lidstaten bestrijken.

(3) Om de justitiële samenwerking tussen de lidstaten effectief te verbeteren, moeten op het niveau van de Unie onverwijld structurele maatregelen worden genomen ter vergemakkelijking van *een optimale* coördinatie van de opsporings- en vervolgingsactiviteiten die het grondgebied van verscheidene lidstaten bestrijken.

Motivering

Deze tekst komt eveneens voor in overweging 1 van het besluit van de Raad van 14.12.2000 tot

¹ PB C 243 van 24.8.2000, blz. 15. De rapporteur wenst zich op de tekst van het Portugese, Franse, Zweedse en Belgische initiatief te baseren, omdat deze het nauwst aansluit bij zijn eigen voorstellen.

oprichting van het voorlopige samenwerkingsteam. Het amendement beoogt hieraan een kwalitatief element toe te voegen.

Amendement 3
Overweging 4

(4) Het is wenselijk dat Eurojust **en Europol** een nauwe samenwerking tot stand brengen en handhaven.

(4) Het is wenselijk dat Eurojust een nauwe **en effectieve** samenwerking **met de institutionele partners** tot stand **kan** brengen en handhaven, **inzonderheid met Europol en met het Europees justitieel netwerk, teneinde dubbel werk en bevoegdheidsconflicten te voorkomen.**

Motivering

Deze breder aangezette formulering lijkt passender en adequater, en gaat meer in de reeds door het EP aangegeven richting (am. 9 A5-0317/2000).

Amendement 4
Overweging 4 bis (nieuw)

(4 bis) Overeenkomstig artikel 36 van het Verdrag betreffende de Europese Unie wordt de Commissie volledig betrokken bij de werkzaamheden van Eurojust.

Motivering

De Europese Commissie moet bij de werkzaamheden van Eurojust betrokken worden als bepaald in het Verdrag.

Amendement 5
Overweging 4 ter (nieuw)

(4 ter) De eenheid voor justitiële coördinatie Eurojust houdt zich bij de vergaring, de verwerking en het gebruik van persoonsgegevens aan de beginselen van de overeenkomst van de Raad van Europa van 28 januari 1981 en van aanbeveling nr. R 87/15 van het Comité van ministers van de Raad van Europa van 17 september 1987 en neemt in elk geval de rechtsregels van de individuele lidstaten in acht. Dit geldt voor elk bestand met persoonsgegevens. Bovendien moet in gevallen waarin persoonsgegevens worden uitgewisseld, de efficiëntie van de persoonsbescherming in

het kader van de verwerking van persoonsgegevens in de Unie worden bereikt door coherentie van de regels en procedures die van toepassing zijn op de activiteiten in het kader van de verschillende rechtsordes. De uitwerking van fundamentele beginselen voor de bescherming van persoonsgegevens in het kader van justitiële samenwerking in strafzaken en op het gebied van politie en douane vormen een eerste stap in deze richting.

Motivering

De noodzaak van uniforme beginselen voor een gegarandeerde bescherming van persoonsgegevens, ook voor werkzaamheden in het kader van de derde pijler, is reeds door het Parlement bevestigd; hiermee is de Raad het in grote lijnen eens.

Amendement 6

Overweging 4 quater (nieuw)

(4 quater) Nieuwe structuren van de Europese Unie, zoals Eurojust, die een nauwe justitiële samenwerking tussen de lidstaten tot stand moeten brengen, moeten voldoen aan de beginselen van strafrechtelijke normen en procedures, met name wat betreft bescherming van de rechten van de mens, het recht op verdediging en de bescherming van persoonsgegevens.

Motivering

Spreekt voor zich.

Amendement 7

Overweging 4 quinquies (nieuw)

(4 quinquies) De lidstaten kunnen alleen politiefunctionarissen met gelijkwaardige bevoegdheden detacheren als de politie in hun rechtsbestel de taken van officier van justitie vervult.

Motivering

Het gaat om een eenheid in het kader van justitiële en niet om politieke samenwerking. Daarom dienen alleen politieambtenaren te worden gedetacheerd die uit lidstaten afkomstig zijn die geen officiers van justitie kennen en waar de taak van officiers van justitie wordt uitgeoefend door de

politie.

Amendement 8

Overweging 5

(5) Dit besluit *laat* de bestaande overeenkomsten en akkoorden ***onverlet, en*** met name het Europees Verdrag van 20 april 1959 aangaande de wederzijdse rechtshulp in strafzaken, alsmede de overeenkomst betreffende de wederzijdse rechtshulp in strafzaken tussen de lidstaten van de Europese Unie, dat de Raad op 29 mei 2000 heeft aangenomen.

(5) Dit besluit ***sluit aan op en betekent een ontwikkeling van*** de bestaande overeenkomsten en akkoorden met name het Europees Verdrag van 20 april 1959 aangaande de wederzijdse rechtshulp in strafzaken, alsmede de overeenkomst betreffende de wederzijdse rechtshulp in strafzaken tussen de lidstaten van de Europese Unie, dat de Raad op 29 mei 2000 heeft aangenomen; ***dit besluit beoogt bovendien een vermindering van de problemen bij de grensoverschrijdende rechtsvervolging die zich ondanks de bestaande overeenkomsten en akkoorden voordoen;***

Motivering

Met Eurojust worden de werkzaamheden op het gebied van de Europese justitiële samenwerking in strafzaken voortgezet. Dit wordt in dit amendement duidelijk.

Amendement 9

Artikel 2

Gelet op de constitutionele regels, de juridische tradities en de interne structuur van de lidstaten, bestaat Eurojust uit één nationaal lid per lidstaat die de hoedanigheid heeft van officier van justitie, magistraat of politiefunctionaris met gelijkwaardige bevoegdheden.

1. Conform het rechtsstelsel van de ***respektieve*** lidstaten bestaat Eurojust uit één nationaal lid per lidstaat die de hoedanigheid heeft van officier van justitie, magistraat of politiefunctionaris met gelijkwaardige bevoegdheden.

2. Elk nationaal lid wordt voor vier jaar benoemd en kan worden bijgestaan door een plaatsvervangend lid dat hem zo nodig kan vervangen. Het mandaat van de nationale leden is hernieuwbaar.

Motivering

Lid 1 is een poging tot compromis tussen het oorspronkelijke voorstel, de overweging in het Duitse voorstel en lid 1 van artikel 2 van Eurojust-document 19.

Lid 2 is toegevoegd bij wijze van aanpassing aan Eurojust-document 19, met dien verstande echter dat het begrip "plaatsvervanger" nader wordt gepreciseerd.

Amendement 10

Artikel 3

Elke lidstaat kan een of meer nationale correspondent(en) van Eurojust, hierna "nationale correspondent" genoemd, aanwijzen. Deze correspondent oefent zijn werkzaamheden uit in de lidstaat die hem heeft aangewezen.

Schrappen.

Motivering

Deze bepaling draagt, evenals die van artikel 8 van Eurojust-document 19, het gevaar in zich dat er verwarring ontstaat zonder dat er voor Eurojust een praktische meerwaarde aan is verbonden. Het Europees justitieel netwerk komt reeds grotendeels tegemoet aan de opzet van het voorstel tot aanwijzing van "nationale correspondenten".

Op te merken valt overigens dat dit begrip in het Duitse voorstel ontbreekt.

Amendement 11

Artikel 4, lid 1

1. Eurojust heeft tot taak de samenwerking tussen de bevoegde organen voor opsporing en vervolging van de lidstaten te verbeteren op het gebied van de bestrijding van ernstige vormen van internationale criminaliteit, zoals bepaald in artikel 5, voorzover twee of meer lidstaten door deze vormen van criminaliteit worden getroffen en het geval een gecoördineerd optreden van de gerechtelijke autoriteiten van verschillende lidstaten vergt.

In het kader van de bestrijding van ernstige vormen van internationale criminaliteit, zoals omschreven in artikel 5, met name wanneer het georganiseerde misdad betreft, en waarbij tenminste twee lidstaten zijn betrokken dan wel een van de lidstaten en de Gemeenschap, dient Eurojust zich met name te richten op:

a) het bevorderen en verbeteren van de coördinatie van de opsporings- en vervolgingsactiviteiten tussen de lidstaten, onder gebruikmaking van de van de nationale instanties en bevoegde organen afkomstige aanvragen en inlichtingen overeenkomstig het bepaalde in de Verdragen en de andere overeenkomsten die op de lidstaten betrekking hebben;

b) het verbeteren van de samenwerking tussen de bevoegde nationale instanties, met name door beter gebruik te maken van de moderne technieken voor justitiële bijstand, en het versnellen van de procedures voor de tenuitvoerlegging van rogatoire commissies en voor de wederzijdse erkenning van strafrechtelijke uitspraken;

c) het ook anderszins ondersteunen van de bevoegde instanties van de lidstaten ter verbetering van de doeltreffendheid van de door hen ingestelde onderzoeks- en vervolgingsprocedures.

Motivering

Dit amendement ligt in de lijn van de in Eurojust-documenten 19 en 2 aangehouden versies, maar vormt tevens een poging om te komen tot een pragmatischer en minder formele benadering; ook sluit het aan bij de nieuwe instrumenten waarin de overeenkomst van 29.5.2000 voorziet met betrekking tot wederzijdse strafrechtelijke bijstand tussen de lidstaten van de EU, en bij de lopende projecten inzake wederzijdse erkenning. [Op te merken valt in dit verband dat artikel 4, letter a) van Eurojust-document 19 teruggrijpt op artikel 2, letter b) van het besluit tot oprichting van het voorlopig samenwerkingsteam].

Amendement 12
Artikel 4, lid 2

2. Eurojust vervult zijn mandaat collegiaal, onder leiding van de voorzitter en het directieteam.

Schrappen.

Motivering

De organisatorische aspecten van Eurojust komen aan de orde in artikel 18.

Amendement 13
Artikel 5

Het bevoegdheidsgebied *ratione materiae* van Eurojust bestrijkt:

a) criminaliteit en delicten waarvoor Europol bevoegd is uit hoofde van artikel 2 van de Europol-overeenkomst van 26 juli 1995;

b) mensenhandel zoals gedefinieerd in het besluit van de Raad van 3 december 1998 inzake de aanvulling van de definitie van "mensenhandel" als vorm van criminaliteit in de bijlage bij de Europol-overeenkomst;

c) terroristische daden zoals gedefinieerd in het besluit van de Raad van 3 december

1. Het *algemene* bevoegdheidsgebied van Eurojust bestrijkt:

a) criminaliteit en delicten waarvoor Europol bevoegd is uit hoofde van artikel 2 van de Europol-overeenkomst van 26 juli 1995 **en alle daarna vastgestelde besluiten waarbij deze overeenkomst gewijzigd respectievelijk aangevuld wordt en die bijvoorbeeld betrekking hebben op mensenhandel, terroristische daden, e.a.;**

Schrappen

Schrappen

1998 waarbij Europol wordt belast met de behandeling van strafbare feiten die zijn gepleegd of wellicht worden gepleegd in het kader van terroristische activiteiten die gericht zijn tegen het leven, de lichamelijke integriteit en de persoonlijke vrijheid, alsmede tegen goederen;

d) de bescherming van de euro, zoals gedefinieerd in het besluit van de Raad van 29 april 1999 waarbij het mandaat van Europol wordt uitgebreid tot de bestrijding van valsemunterij en de vervalsing van betaalmiddelen, alsook tot de bestrijding van andere vormen van namaak van geld of betaalmiddelen;

e) computercriminaliteit;

f) de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen, zoals gedefinieerd in de Overeenkomst van 26 juli 1995 en haar protocollen van 29 november 1996, 19 juni 1997 en 27 september 1997;

g) het witwassen van misdadafgeld in de zin van het Verdrag van de Raad van Europa van 8 november 1990 met hetzelfde onderwerp en van Gemeenschappelijk Optreden 98/699/JBZ van 3 december 1998 inzake het witwassen van geld, de identificatie, de opsporing, bevriezing, inbeslagneming en confiscatie van hulpmiddelen en van opbrengsten van misdrijven;

h) andere vormen van criminaliteit die in verband met de in dit artikel vermelde delicten zijn gepleegd.

Schrappen

b) computercriminaliteit;

c) fraude, corruptie en strafbare feiten waardoor de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen worden geschaad;

d) het witwassen van opbrengsten uit misdrijven;

e) milieucriminaliteit;

f) andere strafbare feiten die in verband met de in dit lid vermelde delicten zijn gepleegd.

2. Bij andere dan de in lid 1 genoemde strafbare feiten kan Eurojust de opsporings- en strafvervolgingsactiviteiten ondersteunen overeenkomstig de in artikel 4 vervatte doelstellingen.

Motivering

De bevoegdheidsterreinen moeten zodanig worden omschreven dat Eurojust over de nodige

flexibiliteit kan beschikken bij grensgevallen en volledig nieuwe vormen van ernstige criminaliteit.

Amendement 14
Artikel 6

Ter vervulling van zijn taken heeft Eurojust de volgende bevoegdheden:

a) ***lidstaten eventueel verzoeken*** een onderzoek te beginnen naar of een vervolging in te stellen wegens welbepaalde feiten ***dan wel*** aanvaarden dat een andere lidstaat beter geplaatst kan zijn ***om dat te doen; een dergelijk verzoek is niet dwingend. Indien een lidstaat besluit niet in te gaan op het verzoek, moet Eurojust in beginsel in kennis worden gesteld van dat besluit, alsmede van de motivering ervan;***

b) ervoor zorgen dat de bevoegde autoriteiten van de lidstaten informatie uitwisselen over de in verschillende lidstaten lopende onderzoeken en vervolgingen die een onderling verband vertonen;

c) ***afwegen of het opportuun is de door verscheidene lidstaten uitgevoerde onderzoeken en ingestelde vervolgingen te coördineren en de bevoegde autoriteiten van deze lidstaten in voorkomend geval verzoeken deze coördinatie tot stand te brengen;***

d) de lidstaten op hun verzoek bijstaan om de onderzoeken en vervolgingen optimaal te coördineren; de gerechtelijke autoriteiten

1. Eurojust kan de lidstaten verzoeken:

a) een onderzoek te beginnen naar of een vervolging in te stellen wegens welbepaalde feiten;

b) ***te*** aanvaarden dat een andere lidstaat beter geplaatst kan zijn ***een onderzoek te beginnen naar of een vervolging in te stellen wegens welbepaalde feiten;***

c) ***zorg te dragen voor coördinatie tussen de bevoegde autoriteiten van de betrokken lidstaten om te bewerkstelligen dat deze bij de*** uitgevoerde onderzoeken en ingestelde vervolgingen ***effectief samenwerken;***

d) een gemeenschappelijk opsporingsteam op te richten uit hoofde van de desbetreffende samenwerkingsovereenkomsten;

Indien de autoriteiten van de lidstaten besluiten aan een verzoek geen gevolg te geven, moeten zij Eurojust van hun beslissing die met redenen omkleed moet zijn, op de hoogte stellen.

2. Eurojust staat de lidstaten op hun verzoek bij om de onderzoeken en vervolgingen optimaal te coördineren ***en***

te dien einde **aansporen** bijeen te komen voor overleg;

spoort de gerechtelijke autoriteiten te dien einde **aan** bijeen te komen voor overleg.

3. De lidstaten verstrekken Eurojust de voor de uitvoering van zijn taak noodzakelijke gegevens uit het strafregister. Eurojust heeft toegang tot het informatiesysteem van Schengen.

4. Eurojust zorgt ervoor dat de bevoegde autoriteiten van de lidstaten informatie uitwisselen over lopende onderzoeken en vervolgingen die gevolgen kunnen hebben op het niveau van de Europese Unie of relevant kunnen zijn voor andere dan de rechtstreeks betrokken lidstaten.

e) ertoe bijdragen dat de uitvoering van internationale rogatoire commissies, met inachtneming van de vigerende procedureregels, wordt vergemakkelijkt;

5. Eurojust draagt op zijn bevoegdheidsgebieden ertoe bij dat overeenkomstig het bepaalde in artikel 4, onder b) de uitvoering van internationale rogatoire commissies vergemakkelijkt en bespoedigd wordt, bevordert de onderlinge erkenning van gerechtelijke uitspraken op strafrechtelijk gebied en vergemakkelijkt in het algemeen de internationale samenwerking, met inachtneming van de vigerende procedureregels.

f) in samenwerking en in overleg met het Europees Justitieel Netwerk **een** documentaire gegevensbank **opstellen die voortdurend wordt bijgewerkt om** juridische en praktische inlichtingen te verschaffen, alsmede om de bevoegde gerechtelijke autoriteiten van de lidstaten bij te staan met raadgevingen en nasporingen;

6. In overleg met het Europees Justitieel Netwerk maakt Eurojust gebruik van diens documentaire gegevensbank, **en verbetert en actualiseert deze teneinde** juridische en praktische inlichtingen te **kunnen** verschaffen, alsmede om de bevoegde gerechtelijke autoriteiten van de lidstaten bij te **kunnen** staan met raadgevingen en nasporingen.

g) zijn medewerking verlenen aan Europol op diens verzoek, onder meer door adviezen te geven op basis van de analyses van Europol.

7. Eurojust werkt uit hoofde van de in artikel 16 geregelde samenwerking nauw met Europol samen om zijn taak te vervullen. Daartoe behoort ook het uitbrengen van adviezen op basis van de analyses van Europol.

Motivering

Met dit amendement wordt ingespeeld op de toe te juichen trend in de Raad (Eurojust 21) om de bevoegdheidsgebieden van Eurojust duidelijk en overzichtelijk te omschrijven. Tegelijkertijd

wordt een scheiding van de bevoegdheden tussen de eenheid Eurojust en de nationale lidstaten van de hand gewezen. Het positieve aspect van Eurojust is de bevordering van nauwe samenwerking tussen de lidstaten, zodat bevoegdheden voor uitsluitend een nationaal lid geen meerwaarde oplevert ten opzichte van reeds bestaande structuren, zoals verbindingsmagistraten. Om dezelfde reden moeten lidstaten die samenwerking met Eurojust in bepaalde gevallen van de hand wijzen, dit met redenen omkleden. Tenslotte zal Eurojust ongetwijfeld ook profiteren van de mogelijkheid gemeenschappelijke onderzoeksteams op te richten die worden ingesteld bij de overeenkomst betreffende wederzijdse rechtshulp in strafzaken van 29 mei 2000.

Amendement 15
Artikel 7

1. Elke lidstaat creëert een (of meer) nationale vertegenwoordiger(s) of wijst deze aan, indien hij zulks noodzakelijk acht ter vereenvoudiging en verbetering van zijn betrekkingen met Eurojust.

Schrappen.

2. De nationale *correspondent* kan een *contactpunt* van het Europees Justitieel Netwerk zijn.

2. De nationale *contactpunten* van het Europees Justitieel Netwerk **kunnen als nationale correspondenten voor Eurojust fungeren.**

3. Eenmaal bestaand, centraliseert en vergemakkelijkt de nationale correspondent de toezending van de in artikel 9, lid 1, bedoelde gegevens aan Eurojust. De betrekkingen tussen de nationale correspondent en de bevoegde nationale diensten vallen onder het nationale recht.

Schrappen

Motivering

Verwezen wordt naar amendement 10.

Amendement 16
Artikel 8

1. De nationale leden als bedoeld in artikel 2:

1. De nationale leden als bedoeld in artikel 2:

a) zijn onderworpen aan het nationale recht van hun staat van oorsprong;

a) zijn onderworpen aan het nationale recht van hun staat van oorsprong;

b) zijn ook adressaat van elke voor Eurojust bestemde inlichting uit hun lidstaat van oorsprong;

b) zijn ook adressaat van elke voor Eurojust bestemde inlichting uit hun lidstaat van oorsprong;

c) dragen **in voorkomend geval** bij tot de

c) dragen bij tot de uitwisseling van

uitwisseling van gegevens tussen *de bevoegde autoriteiten van de lidstaten en de nationale correspondenten*; zij dragen ook bij tot de coördinatie van de opsporings- en vervolgingsactiviteiten.

2. Elke lidstaat bepaalt de aard en omvang van de bevoegdheden die hij zijn nationale lid op eigen grondgebied verleent. De overige lidstaten verbinden zich ertoe de aldus verleende bevoegdheden te aanvaarden en te erkennen.

3. Met inachtneming van de verbintenissen die verband houden met de gegevensbescherming, wordt het nationale lid machtiging verleend, overeenkomstig de bepalingen van zijn nationale recht, om het strafregister van zijn lidstaat van oorsprong te raadplegen, met name wanneer personen worden aangehouden; met hetzelfde voorbehoud wordt hem op grond van deze machtiging toegang verleend tot het Schengeninformatiesysteem.

4. Het nationale lid van een lidstaat kan rechtstreeks contact opnemen met de bevoegde autoriteiten van zijn land, volgens de door dit land vastgestelde procedure.

gegevens tussen de lidstaten; zij dragen ook bij tot de coördinatie van de opsporings- en vervolgingsactiviteiten.

2. De lidstaten kennen hun nationale leden het statuut en de bevoegdheden toe die nodig zijn voor de uitoefening van hun taken. De overige lidstaten verbinden zich ertoe de aldus verleende bevoegdheden te aanvaarden en te erkennen.

Schrappen.

Schrappen.

Motivering

De nationale leden moeten een nagenoeg gelijke status, met name op het gebied van immuniteit en veiligheid, hebben, alsmede gemeenschappelijke bevoegdheden.

Amendement 17

Artikel 9, leden 3 bis en 3 ter (nieuw)

3 bis. Eurojust heeft het recht de Commissie (OLAF) om inlichtingen te verzoeken.

3 ter. Eurojust en de lidstaten wisselen ervaringen uit wat betreft eventuele resultaten en problemen bij de organisatie en het verloop van door de gemeenschappelijke opsporingsteams

uitgevoerde onderzoeken.

Motivering

Om de financiële belangen van de Europese Unie veilig te stellen, moet Eurojust met de Commissie (Olaf) kunnen samenwerken. Daarnaast moet – zoals ook de Raad heeft voorgesteld – een regelmatige uitwisseling van positieve en negatieve ervaringen met justitiële samenwerking in strafzaken tussen Eurojust en de nationale autoriteiten plaatsvinden om daaruit lering te kunnen trekken.

Amendement 18 Artikel 12, lid 1

1. Zodra gegevens aan Eurojust zijn toegezonden, zijn het personeel, **de nationale correspondenten, indien die er zijn, en de nationale leden** gebonden door een geheimhoudingsplicht.

1. Zodra gegevens aan Eurojust zijn toegezonden, zijn **de nationale leden en** het personeel gebonden door een geheimhoudingsplicht.

Motivering

De nationale leden zijn het belangrijkste en moeten daarom het eerst worden genoemd.

Amendement 19 Artikel 13

1. Op verzoek en onder verantwoordelijkheid van de bevoegde autoriteiten, het nationale lid **of, indien die er is, de nationale correspondent** van een lidstaat kan Eurojust persoonsgegevens die door die lidstaat, zijn nationale lid **of zijn nationale correspondent** langs geautomatiseerde weg zijn verwerkt, zijn doorgegeven of ingevoerd, wijzigen, rechtzetten of verwijderen.

2. Indien blijkt dat de langs geautomatiseerde weg verwerkte persoonsgegevens onjuistheden bevatten of in strijd met dit besluit zijn ingevoerd of worden bewaard, is Eurojust verplicht de gegevens recht te zetten of te verwijderen.

3. In de in de leden 1 en 2 genoemde gevallen worden alle ontvangers van dergelijke gegevens onverwijld op de hoogte gebracht. Ook zijn zij verplicht de daaruit voortvloeiende rechtzettingen of verwijderingen in hun eigen systeem door

1. Op verzoek en onder verantwoordelijkheid van de bevoegde autoriteiten **of** het nationale lid van een lidstaat kan Eurojust persoonsgegevens die door die lidstaat **of** zijn nationale lid langs geautomatiseerde weg zijn verwerkt, zijn doorgegeven of ingevoerd, wijzigen, rechtzetten of verwijderen.

2. Indien blijkt dat de langs geautomatiseerde weg verwerkte persoonsgegevens onjuistheden bevatten of in strijd met dit besluit zijn ingevoerd of worden bewaard, is Eurojust verplicht de gegevens **onverwijld** recht te zetten of te verwijderen.

3. In de in de leden 1 en 2 genoemde gevallen worden alle ontvangers van dergelijke gegevens onverwijld op de hoogte gebracht. Ook zijn zij verplicht de daaruit voortvloeiende rechtzettingen of verwijderingen in hun eigen systeem

te voeren.

onverwijld door te voeren.

Motivering

In alle databanken moeten verkeerde en onrechtmatige gegevens onmiddellijk gewijzigd of gewist worden.

Amendement 20 Artikel 14, leden 3 en 4

3. In elk geval dienen langs geautomatiseerde weg verwerkte persoonsgegevens die door Eurojust worden bewaard, **uiterlijk** twee jaar nadat ze zijn ingevoerd, **en vervolgens elke vijf jaar**, te worden gecontroleerd.

3. In elk geval dienen langs geautomatiseerde weg verwerkte persoonsgegevens die door Eurojust worden bewaard, uiterlijk **om de** twee jaar nadat ze zijn ingevoerd, te worden gecontroleerd.

4. Tijdens de controle kunnen de betrokken lidstaten en Eurojust besluiten de gegevens tot de volgende controle te bewaren, als dit voor Eurojust noodzakelijk is om zijn mandaat te blijven vervullen.

Schrappen.

Motivering

Vijf jaar gegevens zonder controle opslaan, is zowel vanuit het oogpunt van databescherming als op grond van effectiviteitsoverwegingen te lang. Een regelmatige controle om de twee jaar is passender. Daarbij spreekt vanzelf dat de controle ten doel moet hebben gegevens te achterhalen die gewist kunnen worden en die gegevens die voor de uitvoering van de taak van Eurojust noodzakelijk zijn, verder te bewaren.

Amendement 21 Artikel 15, lid 2

2. Ter toepassing van dit besluit nemen Eurojust en alle lidstaten de nodige maatregelen om een niveau van bescherming van persoonsgegevens te waarborgen dat ten minste gelijk is aan het niveau dat voortvloeit uit de toepassing van de beginselen van het Verdrag van de Raad van Europa van 28 januari 1981.

2. Ter toepassing van dit besluit nemen Eurojust en alle lidstaten de nodige maatregelen om een niveau van bescherming van persoonsgegevens te waarborgen dat ten minste gelijk is aan het niveau dat voortvloeit uit de toepassing van de beginselen van het Verdrag van de Raad van Europa van 28 januari 1981 **en van Aanbeveling nr. R87/15 van het Comité van ministers van de Raad van Europa van 17 september 1987.**

Motivering

Dit artikel wordt aangevuld met het document dat reeds genoemd is in het besluit van het Europees Parlement tot oprichting van de voorlopige eenheid.

Amendement 22
Artikel 15, lid 3, inleidende formule

3. Elke lidstaat, **met name wanneer er een nationale correspondent is**, en Eurojust nemen bij behandeling van persoonsgegevens in de diensten van Eurojust de nodige maatregelen om:

3. Elke lidstaat en Eurojust nemen bij behandeling van persoonsgegevens in de diensten van Eurojust de nodige maatregelen om:

Motivering

Zie amendement 10.

Amendement 23
Artikel 16, titel en tekst

Betrekkingen met de partners

1. Eurojust en Europol brengen een nauwe samenwerking tot stand en handhaven deze, **met name door geregelde ontmoetingen van de leiding**.
2. Eurojust het Europees Justitieel Netwerk onderhouden bevoorrechte betrekkingen, die gebaseerd zijn op overleg en complementariteit, **met name tussen het nationale lid, de contactpunten van eenzelfde lidstaat en de nationale correspondent, wanneer deze bestaat**.

Betrekkingen met de *institutionele* partners

1. Eurojust en Europol brengen een nauwe samenwerking tot stand en handhaven deze. **Deze samenwerking wordt nader geregeld in een uit hoofde van artikel 42 van de Europol-overeenkomst gesloten akkoord**.
2. Eurojust *en* het Europees Justitieel Netwerk onderhouden bevoorrechte betrekkingen, die gebaseerd zijn op overleg en complementariteit, **doordat de contactpunten van het Europees Justitieel Netwerk als nationale correspondenten voor Eurojust in de zin van artikel 7 fungeren**.
 - a) **de nationale leden van Eurojust hebben toegang tot de gegevens van het Europees Justitieel Netwerk**.
 - b) **in afwijking van artikel 9, lid 3 van het Gemeenschappelijk Optreden van 29 juni 1998 (98/428/JBZ) wordt het secretariaat van het Europees Justitieel Netwerk geïntegreerd in het secretariaat van Eurojust, maar blijft een aparte eenheid**.
 - c) **Eurojust heeft toegang tot het telecommunicatienetwerk dat is ingesteld uit hoofde van artikel 10 van het genoemde Gemeenschappelijk Optreden**.

d) de nationale leden van Eurojust nemen deel aan de bijeenkomsten in het kader van het Europees Justitieel Netwerk.

e) het nationale lid van Eurojust dat is ingeschakeld in het kader van een gemeenschappelijk onderzoeksteam, deelt zulks, voorzover mogelijk, mede aan het bevoegde contactpunt, respectievelijk de bevoegde contactpunten van het Europees Justitieel Netwerk.

3. De Commissie (*Europees Bureau voor fraudebestrijding*) kan geval per geval worden betrokken bij de behandeling van een zaak:

a) op initiatief van Eurojust;

b) op haar verzoek, wanneer de betrokken nationale leden zich niet tegen deze deelneming verzetten.

4. De verbindingsmagistraten kunnen per geval en op initiatief van Eurojust bij de werkzaamheden worden betrokken, wanneer:

a) de coördinatie van de vervolging en van het onderzoek betrekking heeft op feiten die zijn gepleegd in lidstaten waar deze magistraten hun ambt uitoefenen;

b) de zaak de lidstaat die zij vertegenwoordigen, aanbelangt;

c) de overige betrokken lidstaten instemmen met deze deelneming.

3. *Overeenkomstig artikel 36 van het Verdrag betreffende de Europese Unie wordt de Commissie volledig bij de werkzaamheden van Eurojust betrokken.*

4. De verbindingsmagistraten *als bedoeld in het Gemeenschappelijk Optreden van 22 april 1996 (96/277/JBZ)* kunnen per geval en op initiatief van Eurojust bij de werkzaamheden worden betrokken, wanneer:

a) de coördinatie van de vervolging en van het onderzoek betrekking heeft op feiten die zijn gepleegd in lidstaten waar deze magistraten hun ambt uitoefenen;

b) de zaak de lidstaat die zij vertegenwoordigen, aanbelangt;

c) de overige betrokken lidstaten instemmen met deze deelneming.

4 bis. Ter vervulling van zijn taak kan Eurojust met andere instanties, met name met de bevoegde autoriteiten van derde landen en internationale organisaties, ervaringen uitwisselen.

4 ter. De Raad kan met derde landen overeenkomsten sluiten over samenwerking tussen Eurojust en de

onderzoeksinstanties van die landen, met name met het oog op detachering van geassocieerde verbindingfunctionarissen.

Motivering

Eurojust moet met zijn partners, met name Europol en het Europees Justitieel Netwerk, nauw en efficiënt samenwerken om zijn taak te kunnen vervullen. Overlapping en bevoegdheidsgeschillen kunnen daarbij het best worden voorkomen door een duidelijke definitie van de samenwerking (zie ook amendement 4).

Amendement 24
Artikel 18, lid 3

3. De voorzitter en de twee vice-voorzitters, **die alle drie worden gekozen uit de nationale leden, worden volgens de in titel VI van het Verdrag vastgestelde procedures op voordracht van de nationale leden voor een periode van vier jaar benoemd door de Raad.**

3. De nationale leden wijzen uit hun midden de voorzitter en de twee vice-voorzitters aan voor een periode van twee jaar. Hun mandaat is hernieuwbaar.

Motivering

Het amendement heeft ten doel om het onafhankelijke en gerechtelijke karakter van het orgaan te benadrukken.

Amendement 25
Artikel 20

1. De voorzitter brengt jaarlijks schriftelijk verslag uit aan de Raad over zijn beheer en de activiteiten van Eurojust.

1. De voorzitter brengt jaarlijks schriftelijk verslag uit aan de Raad **en het Europees Parlement** over zijn beheer en de activiteiten van Eurojust.

2. Te dien einde dient hij bij de Raad een jaarverslag in over de activiteiten van Eurojust en de problemen in verband met het strafrechtelijk beleid in de Europese Unie; de voorzitter verstrekt ook alle rapporten of andere inlichtingen die de Raad hem **kan** vragen.

2. Te dien einde dient hij bij de Raad **en het Europees Parlement** een jaarverslag in over de activiteiten van Eurojust en de problemen **en positieve resultaten** in verband met het strafrechtelijk beleid in de Europese Unie. **Dit verslag wordt eveneens aan de Commissie toegezonden.** De voorzitter verstrekt ook alle rapporten of andere inlichtingen die de Raad **of het Europees Parlement** hem **kunnen** vragen.

3. Eurojust kan voorts voorstellen doen ter verbetering van de justitiële samenwerking in strafzaken.

3. Eurojust kan voorts voorstellen doen ter verbetering van de justitiële samenwerking in strafzaken.

4. Het voorzitterschap van de Raad zendt het Europees Parlement jaarlijks een speciaal rapport toe over de door Eurojust verrichte werkzaamheden. **Schrappen.**

Motivering

Niet alleen de Raad, maar ook het Europees Parlement moet het volledige verslag over het beheer en de activiteiten van Eurojust ontvangen. Daarin moeten niet alleen de problemen, maar ook de successen en de geboekte vooruitgang in het kader van het criminaliteitsbeleid worden beschreven.

ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement over het initiatief van de Portugese Republiek, de Franse Republiek, het Koninkrijk Zweden en het Koninkrijk België met het oog op de aanneming van het besluit van de Raad betreffende de oprichting van Eurojust ter versterking van de bestrijding van ernstige vormen van georganiseerde criminaliteit (10357/2000 – C5-0396/2000 – 2000/0817(CNS) + 8938/2000 - C5-0343/2000 – 2000/0808(CNS))

(Raadplegingsprocedure)

Het Europees Parlement,

- gezien het initiatief van de Portugese Republiek, de Franse Republiek, het Koninkrijk Zweden en het Koninkrijk België, alsmede dat van de Bondsrepubliek Duitsland (10357/2000¹ en 8938/2000²),
 - gezien de documenten 14052/2000, 14900/2000 en 5552/2001 - C5-0113/2001 van de Raad,
 - geraadpleegd door de Raad overeenkomstig artikel 39, lid 1 van het EU-Verdrag (C5-0343/2000, C5-0396/2000),
 - gelet op de artikelen 106 en 67 van zijn Reglement,
 - gezien het advies van de Commissie juridische zaken en interne markt inzake de verwijzing naar artikel 29 van het EU-Verdrag als rechtsgrondslag³,
 - gezien het verslag van de Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken, met het voorstel het initiatief van de Portugese Republiek, de Franse Republiek, het Koninkrijk Zweden en het Koninkrijk België als basistekst te nemen (A5-0153/2001),
1. hecht zijn goedkeuring aan het aldus gewijzigde initiatief van de Portugese Republiek, de Franse Republiek, het Koninkrijk Zweden en het Koninkrijk België;
 2. verzoekt de Raad, wanneer deze voornemens is af te wijken van de door het Parlement goedgekeurde tekst, het Parlement hiervan op de hoogte te stellen;
 3. wenst opnieuw te worden geraadpleegd ingeval de Raad voornemens is ingrijpende wijzigingen aan te brengen in het initiatief van de Portugese Republiek, de Franse Republiek, het Koninkrijk Zweden en het Koninkrijk België;
 4. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en de Commissie, alsmede aan de regeringen van de Portugese Republiek, de Franse Republiek, het Koninkrijk Zweden, het Koninkrijk België en de Bondrepubliek Duitsland.

¹ PB C 243 van 24.8.2000, blz. 15.

² PB C 206 van 19.7.2000, blz. 1.

³ Zie A5-0317/2000, aangenomen op 14.11.2000.

TOELICHTING

De oprichting van Eurojust: een noodzaak in het belang van de rechtsstaat

Het voorlopig justitieel samenwerkingsteam is op 1 maart 2001 met zijn werk begonnen. Als tegenhanger van Europol en het Bureau voor fraudebestrijding van de Europese Commissie (OLAF) bestond voor die tijd slechts een losse justitiële samenwerking in strafzaken in de vorm van losse contacten tussen verbindingsmagistraten en het Europees Justitieel Netwerk (EJN). Ook het initiatief van de Commissie tot oprichting van een *Europees openbaar aanklager ter bescherming van de financiële belangen van de Europese Unie* vond op de Intergouvernementele Conferentie van Nice (december 2000) helaas niet de instemming van de Europese Raad.

Des de noodzakelijker is thans de omzetting van het in Tampere in 1999 door de Raad goedgekeurde voorstel tot oprichting van Eurojust. Het voorlopig samenwerkingsteam was slechts een eerste stap op deze weg, waarop het Europees Parlement al lang had aangedrongen. Voor de instemming met dit samenwerkingsteam gold als voorwaarde dat bij de opzet van Eurojust rekening zou worden gehouden met de ervaringen van de magistraten en dat met dit voorlopige samenwerkingsteam de definitieve oprichting van Eurojust niet mocht worden vertraagd. Het Europees Parlement staat erop dat de hand wordt gehouden aan het in Tampere overeengekomen tijdschema.

De uitbreiding van de justitiële samenwerking in strafzaken tegenover de bevoegdheden van Europol is een noodzaak in het belang van de rechtsstaat. Eurojust moet zo worden opgezet dat het als startpunt kan dienen voor een toekomstig Europees openbaar aanklager, waarmee de dimensie van de rechterlijke macht in de Europese Unie op het gebied van het strafrecht wordt verruimd, aan de reeds geformuleerde, maar helaas niet geratificeerde overeenkomsten uitvoering wordt gegeven en de tot dusver ondernomen initiatieven worden voortgezet.

Standpunt van het Europees Parlement inzake het voorlopige justitieel samenwerkingsteam

Het Europees Parlement heeft op 14 november 2000 in zijn standpunt duidelijk gemaakt dat het voorlopig justitieel samenwerkingsteam een echte meerwaarde moet betekenen ten opzichte van de bestaande instrumenten van het Europees Justitieel Netwerk (EJN) en de uitwisseling van verbindingsmagistraten. De lidstaten werden in die zin ertoe aangespoord rechters en officieren van justitie bij het voorlopige team te detacheren die de coördinatie en de nauwe samenwerking tussen de voor strafvervolgning bevoegde nationale instanties moesten intensiveren. Daarbij moet sprake zijn van een effectieve samenwerking met deze instanties, alsmede met Europol en de Europese Commissie.

Een andere belangrijke eis van het Europees Parlement hield in dat politieambtenaren alleen worden gedetacheerd als in de rechtsorde van de betrokken lidstaat de politie de taken van officier van justitie vervult.

Uitvoerig heeft het Europees Parlement zich uitgesproken over de bescherming van de persoonlijkheidsrechten, die in de tekst van de Raad in het geheel geen rol speelde. Ook als voorlopig team zal het toch met onderzoeksdossiers in het kader van strafvervolgingsactiviteiten te maken hebben. Voorschriften op het gebied van databescherming en de naleving van strafrechtelijke normen en procedures, met name wat betreft de bescherming van de mensenrechten en het recht op verdediging, zijn derhalve noodzakelijk.

Tenslotte heeft het voorlopige team tot taak bij de oprichting van Eurojust mee te werken door zijn inbreng aan ervaringen bij de onderhandelingen. Dit was de centrale voorwaarde voor het Parlement om met de voorlopige eenheid in te stemmen. Het Parlement wilde in ieder geval voorkomen dat deze eenheid de oprichting van Eurojust in de weg staat of vertraagt.

Nationale initiatieven tot oprichting van Eurojust

Uitgaande van het besluit van november 2000 kan het Parlement zich nu bezighouden met de teksten die de Raad overeenkomstig artikel 39 van het EU-Verdrag aan het Parlement ter raadpleging heeft voorgelegd. In augustus 2000 beschikte het Parlement over de volgende in het Publicatieblad gepubliceerde teksten:

- Initiatief van de Bondsrepubliek Duitsland met het oog op de aanneming van een besluit van de Raad tot oprichting van een Eurojust-team;
- Initiatieven van vier voorzitterschappen: Portugal, Frankrijk, Zweden en België met het oog op de aanneming van het besluit van de Raad tot oprichting van Eurojust ter intensivering van de bestrijding van ernstige vormen van georganiseerde criminaliteit.

Daarbij worden echter ook de volgende teksten van de Raad, die door de werkgroep van de Raad ter informatie aan het Europees Parlement zijn toegezonden, in aanmerking genomen:

- Eurojust 19 van 4 december 2000
- Eurojust 21 van 22 december 2000
- Eurojust 2 van 22 januari 2001.

Verder beschikt het Parlement over een mededeling van de Commissie inzake de oprichting van Eurojust.

Rechtsgrondslag

In navolging van het standpunt van het Parlement over het voorlopig samenwerkingsteam doet uw rapporteur de aanbeveling naast artikel 31, resp. artikel 31, onder a) en artikel 34, lid 2, onder c) van het EU-Verdrag ook nog artikel 29 als rechtsgrondslag te nemen. Dit is in verband met de voorgestelde bevoegdheden zinvol omdat in dit artikel de taak van Eurojust tot uitdrukking komt, namelijk "de burgers in een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid een hoog niveau van zekerheid te verschaffen".

Daarnaast wordt in dit artikel bepaald dat de bestrijding van bepaalde vormen van georganiseerde en niet-georganiseerde criminaliteit mogelijk is door nauwere samenwerking van de politiediensten en justitiële autoriteiten, onder meer via Europol.

Samenwerking met Eurojust-partners

Samenwerking met de reeds bestaande organen op het gebied van de justitiële en politieke samenwerking is van groot belang voor een succesvol optreden van Eurojust ter bestrijding van ernstige vormen van criminaliteit in de Europese Unie. Bevoegdheidsgeschillen en overlapping van werk moeten daarbij absoluut worden vermeden. Daarom steunt uw rapporteur de pogingen van de Raad om de samenwerking zo bindend mogelijk te definiëren. Daarbij moeten Eurojust en de afzonderlijke organen evenwel speelruimte houden om op basis van hun rechtsgrondslag effectief gestalte te kunnen geven aan deze samenwerking.

Collegialiteit en doeltreffendheid

Tot de oprichting van Eurojust werd in Tampere besloten omdat het netwerk tussen rechters en officieren van justitie en het netwerk van databanken alléén geen noemenswaardige verbetering van de justitiële samenwerking in strafzaken opleverde. De meerwaarde van Eurojust is juist dat nationale rechters en officieren van justitie voor het eerst een college vormen om snel met hun collega's uit de lidstaten overleg te kunnen plegen over te nemen maatregelen en deze samen te kunnen invoeren.

Het positieve aspect van deze eenheid is gelegen in de mogelijkheid gezamenlijk beslissingen te nemen en gezamenlijk de lidstaten tot bepaalde, onderling afgestemde maatregelen aan te sporen.

Het is in dit verband niet zinvol daarnaast nog nationale correspondenten in het leven te roepen die geografisch en qua personeel los staan van Eurojust. Doel van Eurojust is immers juist het onderzoek en de strafvervolging op het gebied van ernstige grensoverschrijdende criminaliteit onder te brengen bij een eenheid die rechtstreeks als contactpunt voor de lidstaten fungeert en vice versa. Nationale correspondenten zouden daarbij alleen maar voor verwarring zorgen en de informatiestroom en een doeltreffende samenwerking bemoeilijken. De voor hen beoogde taken kan het Europees Justitieel Netwerk vervullen. Om dezelfde reden is uw rapporteur er ook op tegen in de wetstekst te spreken van "bevoegde autoriteiten van de lidstaten". De autoriteiten die zich tot Eurojust wenden of waartoe Eurojust zich in het kader van haar mandaat kan wenden, moeten rechtstreeks kunnen reageren zonder eventuele omweg via een centrale instantie in de lidstaten. Uit ervaringen die zijn opgedaan met de georganiseerde criminaliteit blijkt dat alleen korte wegen en procedures een kans op succes bieden.

Mandaat en speelruimte

De speelruimte wordt natuurlijk vooral bepaald door het mandaat en de bevoegdheden van Eurojust. Ten aanzien van het voorlopige team heeft het Europees Parlement reeds duidelijk gemaakt dat het weliswaar ook om een gesmeerde coördinatie van onderzoeks- en strafvervolgingsactiviteiten gaat, maar dat toch de nauwe samenwerking in het middelpunt moet staan.

Voor deze nauwe samenwerking zorgt Eurojust, die de lidstaten tot gemeenschappelijke onderzoeks- en strafvervolgingsactiviteiten kan aansporen. Eurojust zal niet alleen deze werkzaamheden in de lidstaten op gang brengen, deze coördineren en via aanbevelingen tot een optimaal resultaat bijdragen, maar zij zal de lidstaten er ook toe aansporen gemeenschappelijke onderzoeksteams in het leven te roepen. In gevallen waarin de lidstaten niet aan zo'n verzoek gehoor geven, moeten zij ertoe verplicht worden deze weigering te motiveren. Bovendien zal Eurojust de lidstaten op de hoogte houden van lopende onderzoeken en procedures in de Europese Unie.

Als tegenprestatie voor deze hulpverlening dient Eurojust te beschikken over de nodige gegevens uit de strafregisters van de lidstaten en het informatiesysteem van Schengen.

Bovendien zal Eurojust gebruikmaken van reeds bestaande instrumenten, zoals de gegevensbank van het Europees Justitieel Netwerk en de analyses van Europol. Eurojust zal ook eigen gegevensbestanden bijhouden, ten aanzien waarvan uw rapporteur een strikte naleving van de databeschermingsvoorschriften verlangt, zoals dat ook werd geëist ten aanzien van het voorlopig

samenwerkingsteam. Daartoe behoort ook dat gegevens die niet langer nodig zijn, worden gewist. Regelmatige controle op de gegevensbestanden zijn daarom minstens om de twee jaar noodzakelijk.

Bovendien moet Eurojust tot taak krijgen op de gebieden waarvoor zij bevoegd is, de onderlinge erkenning van gerechtelijke uitspraken in strafzaken en over het algemeen de internationale samenwerking te stimuleren.

Bevoegdheden

Zoals in Tampere bepaald, treedt Eurojust op om grensoverschrijdende ernstige criminaliteit in de Europese Unie te bestrijden. De verschillende vormen van georganiseerde criminaliteit die onder haar bevoegdheid vallen, dienen zo algemeen mogelijk te worden geformuleerd om Eurojust de flexibiliteit te geven die nodig is om snel op nieuwe feiten te kunnen reageren.

Onafhankelijkheid en zetel van Eurojust

Om haar taken te kunnen vervullen, moet Eurojust onafhankelijk kunnen werken, los van de Raad en de Commissie. Haar zetel kan reeds een signaal in die richting zijn, maar ook voor haar plaats die zij tussen justitiële samenwerking en politieke samenwerking inneemt. Uw rapporteur stelt derhalve Luxemburg als toekomstige zetel voor om zowel de onafhankelijkheid van Eurojust te beklemtonen als om haar belangrijke rol op justitieel gebied in de Europese Unie te onderstrepen.

Ongeacht haar onafhankelijkheid heeft Eurojust de verplichting jaarlijks over haar werkzaamheden verslag uit te brengen, en weliswaar niet alleen aan de Raad, maar ook aan het Europees Parlement en de Europese Commissie.